

Wanda Kurkucińska

Zofia Nowak (1930-2012)

Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej 30, 262-264

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

sługi, Odznaką za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. W roku 1982 został mu nadany honorowy tytuł Burgrabiego Zamku Kórnickiego.

Choć poświęcał Zamkowi prawie cały swój czas, angażował się też w działalność społeczną. Był radnym Miejskiej Rady Narodowej w Kórniku. Od 1967 do 2011 roku był członkiem Rady Parafialnej przy parafii pod wezwaniem Wszystkich Świętych w Kórniku.

Wielką pasją pana Antoniego były zegary. Wyszukiwał je w różnych okolicznościach, naprawiał i kolekcjonował.

Był szczęśliwym mężem i ojcem. W 1949 roku poślubił Łucję Piasecką ze Śremu. Przeżyli razem ponad sześćdziesiąt lat. W 1999 roku zostali odznaczeni „Medalem za długoletnie pożycie małżeńskie”. Pan Antoni był bardzo dumny ze swoich córek Danuty i Doroty oraz wnuków Kamila i Barbary.

Zmarł 5 lipca 2012 roku. Ostatni Burgrabia Zamku spoczywa na Kórnickim cmentarzu obok swoich rodziców i żony.

Leszek Grześkowiak

ZOFIA NOWAK

1930-2012

Zofia Nowak urodziła się 2 kwietnia 1930 r. w Toruniu. Jej ojcem był urzędnik pocztowy Piotr, matką Marta z domu Rosa. W 1936 r. rozpoczęła naukę w szkole podstawowej w Sępólnie Krajeńskim. Podczas wojny ukończyła 7 klas i pracowała jako goniec. Po wojnie, ukończyła gimnazjum i liceum typu humanistycznego. Maturę złożyła w 1949 r. w Chojnicach i rozpoczęła studia filologii klasycznej na Uniwersytecie Poznańskim. W 1952 r. otrzymała dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia. Nie mogła ich ukończyć, ponieważ zakres kształcenia na filologii klasycznej w Poznaniu został ograniczony. Jeszcze podczas studiów (w 1951 r.) rozpoczęła pracę w Polskiej Agencji Prasowej w Poznaniu, gdzie zatrudniano ją do 1954 r. Od lutego do lipca 1960 r. pracowała jako pielęgniarka w Szpitalu Powiatowym w Złotowie. W 1960 r., po przywróceniu klasyki na Uniwersytecie, dostała in-

deks i w 1962 r. złożyła egzamin magisterski na podstawie pracy: „Mity greckie i italskie w poezji Wergilego” ocenioną na bardzo dobry. Od sierpnia 1960 r. rozpoczęła pracę w Bibliotece PTPN jako pracownik umysłowy. W 1962 r., po ukończeniu studiów, przeniesiono ją na stanowisko bibliotekarki. Od stycznia 1965 r. dołączyła do pracowników Biblioteki Kórnickiej. W 1966 r. złożyła egzamin na bibliotekarza dyplomowanego. Od 1968 r. objęła stanowisko asystentki w Dziale Starych Druków. Jej dziełem, oprócz należnych działowi prac, była kontynuacja Centralnego Katalogu Druków Wielkopolskich, do ukończenia którego walczyła się przyczyniła. Od 1976 r. rozpoczęła kierowanie Działem Starych Druków. Po reorganizacji działu została kierownikiem Sekcji Starych Druków i funkcję tę pełniła aż do r. 1990, kiedy to, wbrew swojej woli, została odesłana na emeryturę w pełni sił twórczych. Prowadziła również obcojęzyczną korespondencję Biblioteki, tłumaczyła teksty, robiła korekty.

Na seminarium pod kierownictwem prof. Heleny Chłopockiej zajmowała się panegirykami polskimi XVII-XVIII w. Prawdziwe zainteresowania naukowe łączyły ją jednak z historią XIX-wiecznych właścicieli Kórnik. Publikowała na ich temat artykuły w „Pamiętniku Biblioteki Kórnickiej”: *Proces Tytusa Działyńskiego w latach 1831-1838 z rządem o zasekwestrowane dobra kórnickie*, Z. 12: 1976; *Przejęcie dóbr kórnickich przez Władysława Zamoyskiego w spadku po Janie Działyńskim*, Z. 14: 1978; *Władysław Zamoyski i spór o Morskie Oko w latach 1890-1909*, Z. 21: 1986; *Zasługi Władysława Zamoyskiego dla budowy kolei Chabówka – Zakopane*, Z. 22: 1988. Była wielką miłośniczką i znawczynią Tatr; przewędrowała je wzdłuż i wszerz. Przygotowała do druku i opatrzyła przypisami opracowanie Heleny z Lubomirskich Gawrońskiej *Władysław Zamoyski – Zakopane – Morskie Oko*, Kórnik – Zakopane 2003.

Pod koniec życia, zajęła się historią Zakładu Kórnickiego prowadzonego przez Generałową Zamoyską. Zamieściła w „Pamiętniku Biblioteki Kórnickiej” trzy części planowanej monografii Szkoły Domowej Pracy Kobiet – od jej założenia w 1882 r. do roku 1925. Nie zdążyła przed śmiercią ukończyć całości.

W wielu swoich pracach obaliła „pokutujące” sądy i opinie a to dzięki swej skrupulatności, pasji poznawczej i świetnej znajomości prawniczego języka niemieckiego z epoki. Jej opracowania są niezwykle solidne, korzysta z nich wielu badaczy do dziś. Wyniki swoich prac udostępniała chętnie, choć nie wszyscy korzystający powoływali się na nią. Charakteryzowało ją „pozytywistyczne” podejście do pracy naukowej, o czym świadczą pozostawione papiery. Niczym dla niej było przepisywanie setek listów pisnych mało wyraźnie po francusku. Nie zajmowała się li tylko tematyką artykułu, musiała znać cały kontekst historyczny. Miała szczególnie talent do języków. Francuskiego zaczęła się uczyć w pięćdziesiątym roku życia; po 2 latach nauki oprowadzała wycieczki, prowadziła korespondencję w tym języku. Pamięć miała świetną. Nie raz korzystaliśmy z Jej wiedzy przy

odczytywaniu zniszczonych superekslibrisów, gdzie z całego napisu zostało par liter. Po kilku minutach zastanowienia podawała cytaty z Pisma wi tego. Znała Nowy Testament na pamięć, zarówno w języku łacińskim jak i polskim, Stary Testament w obszernych fragmentach.

Zawsze była skupiona na pomocy innym ludziom, wiadczyła nie tylko słowem, lecz czynem swojej przynależności do religii katolickiej. Pomogła chłopcu z Domu Dziecka, adoptując go. Parzyła się w kościele pomocnym i bezdomnym, zajmowała się przyjmowaniem i wydawaniem odzieży. W służbie pełniła heroicznie, także wtedy, gdy już osłabła i szwankowały jej nogi. Zawsze wymagała od siebie więcej niż od innych. Zmarła 7 maja 2012 r., pogrzeb odbył się cztery dni później na cmentarzu Jeżyckim.

Wanda Karkucińska

HALINA PÓŁCHŁOPEK 1939-2013

Halina Zofia Półchłopek z domu Jachnik urodziła się 28 kwietnia 1939 r. w Kórniku, w rodzinie Waleriana i Jadwigi z Grzegorzewskich. Była najmłodszym z pięciorga dzieci w rodzinie, która od wielu pokoleń była związana z Kórnikiem. Tutaj uczęszczała do szkół: podstawowej i liceum ogólnokształcącego, które ukończyła maturą.

W lipcu 1961 r. wyszła za mąż za Mieczysława Półchłopka - mgra fizyki i nauczyciela w LO w Kórniku.

Pierwszą pracę podjęła w 1958 r. jako nauczycielka religii w Szkole Podstawowej w Kórniku. Od 1 lutego 1960 r. rozpoczęła pracę w Bibliotece Kórnickiej PAN, w Dziale Opracowania Nowych Druków i Czasopism. Z Biblioteki Kórnickiej związała całe zawodowe życie, przechodząc wszystkie szczeble kariery od stanowiska pomocnika bibliotekarza do starszego bibliotekarza. Wykazywała w pracy wiele inicjatywy, przez lata prowadziła samodzielne stanowisko opracowania czasopism.

Posiadała duży autorytet wśród koleżanek, cechowała ją uczciwość i uczynność. Przez lata prowadziła Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, należała